ПРОФЕСІЯ

ВЕРСТАТНИК ДЕРЕВООБРОБНИХ ВЕРСТАТІВ, СТОЛЯР

Завдання. Прочитати вірш. Записати першу строфу, підкреслити граматичну основу та другорядні члени речення. Пояснити вживання розділових знаків. З'ясувати значення слова «вайма».

Мебляр

Дошку взяв мебляр дубову
І покраяв на столі:
Шафу робить він книжкову,
Придивляйтеся, малі.

Ось дверцята і полиця,
Шафин бік, а це ось — дно.
Треба дереву сушиться,
А як висохне воно,

Дошку, висохлу до блиску,
Лакувать мебляр почне.
Вже й кінець роботі близько:
Ще година-дві мине —

І на **ваймі** свіжа, нова
Шафа виросте дубова:
Добрий сховок для книжок —

Гарних віршів і казок!

Завдання. Прочитати вірш. Виписати слова-терміни, які використані у цьому вірші.

Столяр

Ножівка в руці:
Мастерю табуретку,
Є цвяхи та кліщі,
Стамеска, рулетка,
Рубанок і дриль,
Молоток і викрутка,
Наждачного паперу
Лежить цілий пакунок.
Не думай, що це
Проста робота,
Але нею займаюся
З великою охотою.
Ось стану ще я за верстат,
Бо працюю на результат!

Завдання. Укладіть словник термінів за визначеннями. Скористайтеся довідкою, поданою нижче.

- Ріжучий інструмент з обертальним рухом, що має одне або кілька лез і використовується для обробки різних матеріалів.
- Робити в чому-небудь пази.
- Різновид обробки різанням.
- Ручний різальний столярно-теслярський інструмент.
- Інструмент, призначений для остаточної обробки деревини.

<u>Слова для довідок:</u> *пазування, стамеска, фреза, фуганок, точіння.*

Завдання. Виписати виділені слова, пояснити їх правопис. Зробити синтаксичний розбір виділеного речення, розставити в ньому розділові знаки. Накреслити схему.

Історія професії

Мабуть, одним із найдавніших ремесел, котрі опанувала людина, було столярство. Адже саме перші матеріальні речі, котрі оточували людину, були з *дер…ва*. Люди, які вміли *в…готовляти* їх, були у *в…ликій* пошані. Час *м…нав*, змінювались потреби людини, і відповідно до них сама професія удосконалювалась, ставала більш творчою та багатопрофільною.

Найбільш древніми є зразки меблів, що *зб…р…глися* ще

з часів Давнього Єгипту та Месопотамії, кілька тисяч років по тому.

Сьогодні столяр робітник котрий здійснює всі види обробки д…р…вини. Професія столяр (*виготовлен…я* художніх меблів) *не/втрачає* своєї актуальності і в наш час. *Будь/яке* будівництво *не/може* обійтися без умілих рук столяра, без їх кмітливості і *проф…сіоналізму*.

Завдання. Перепишіть. Розкрити дужки, пояснити орфограми. Розставити пропущені розділові знаки.

Як рубанком дошку чистить
Л (и,е)тить стру(ш,ж)ка золотиста.
(З)під рук майстра той(же) колір.
Як цей майстер звет…я?.. СТОЛЯР

Завдання. Знайдіть і випишіть іменники II відміни, поставте їх у форму родового відмінка однини:
кутник, рулетка, метр, циркуль, шаблон, лінійка, шпон, шило, ножиці, верстат, пилка, комплект, деталь, шпунт.

Завдання. Спишіть речення. Поясніть, яких професій стосуються названі в реченнях предмети. Удругому реченні

пояснити значення слів-термінів, підкреслити головні і другорядні члени.

1. У кімнаті на спеціально обладнаному робочому столі знаходимо ножиці, наперсток, голки, праску. 2. **У дідовій майстерні попід стіною були виставлені діжки, бодні, дерев'яні відра, обручі; на лавках лежали рубанок, пилка, свердло, обценьки, напилок.** 3. На екскурсії в порту діти побачили справжній трал, різноманітні сітки, локатор, рибопідіймальний механізм. 4. Майстер установлював домкрат, щоб замінити колесо; поряд лежав набір торцевих і накидних ключів.

Завдання. Доповніть речення назвами відповідних професій. Запишіть. Які слова вживаються саме у вашій професії? Поясніть їх значення. Випишіть із другого речення словосполучення.

1. Глину використовують у своїй роботі… .
2. Зручну пилку, рубанок, долото, свердло придбав у магазині…
3. Модем, принтер, диск — слова, які вживають у професійному спілкуванні… .

Завдання. Скласти сенкан до слова *«столяр»* за зразком:

Пекар.

Умілий, запашний.

Випікає, місить, пахне.

Випікає смачний запашний хліб.

Майстер.

Завдання. Складіть і запишіть діалог, використовуючи подані репліки.

1. *Чому Ви обрали саме цю професію?*
2. *Вибір відбувся одразу чи були й вагання? Що вплинуло на остаточне рішення?*
3. *Які людські якості необхідні у Вашій роботі?*
4. *Чи хотіли б Ви змінити професію?*
5. *Чи обов'язково мати покликання до певної професії?*
6. *Що Ви розумієте під словом «творча праця»?*

Завдання. Виконати морфемний розбір слів *«деревообробка», «верстатник».*

Текст для переказу

Верстатник деревообробних верстатів – фахівець, який займається спеціалізованою обробкою деревини. З давніх давен деревина широко використовується в будівництві. Із

деревини будують будинки, виготовляють вікна, двері, паркет, меблі. Популярність деревини обумовлена, в першу чергу, її високими споживчими якостями: екологічністю, механічною міцністю, низькою теплопровідністю, легкістю в обробці.

Сучасні досягнення у галузі деревообробки дають змогу виготовляти все нові і нові вироби з деревини. На сучасному етапі застосовуються нові верстати для обробки деревини та лінії по збиранню столярно-будівельних конструкцій. А для виконання цих робіт необхідні висококваліфіковані робітники за спеціальністю «Верстатник деревообробних верстатів».

Верстатники деревообробних верстатів виконують поздовжній та поперечний розкрій пиломатеріалів з деревини м’яких і твердолистяних порід на однопильних верстатах, випилюють деталі з деревини за розміткою на стрічкопиляльних верстатах, розкроюють деревину та заготовки під кутом та по шаблону на кругло пиляльних верстатах; виконують свердління отворів у деталях на одношпиндельних свердлильних верстатах з механічною подачею; вибирають пази в деталях на свердлильно-пазувальних верстатах, налагоджують ці верстати. Виконують стругання в кут крайки та пласті брускових деталей на фугувальних та рейсмусових верстатах,

фрезерувальні роботи на фрезерних верстатах. Виконують точіння деталей середньої складності.